Nr 277. Kraków, Niedziela 20 Czerwca 1909. Rok XXVIII.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie:	miesięcznie:
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dworazową „ „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w państwie niemieckiem	36 „	16 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACYI „NOWEJ REFORMY“ w Krakowie.

Adres Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.

Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w BIURZE PLOHNA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe: MIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Bopcasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 18.

ZAMIEJSCOWĄ PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biuro dzienników: Ludwik Plohn, ul. Karola Ludwika 11. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W PRZEMYŚLU Beszeles. — W JAROSŁAWIU A. Amster. — W WIEDNIU Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu) — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directe Rue Rougmont 14.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.

GŁOSY PUBLICZNE po 2 Kor. od wiersza. Układ tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

ZAŁĄCZNIKI do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

Oszczędzanie w Galicyi.

Wprowadzone od r. 1883 w Austryi pocztowe Kasy oszczędności są dziś instytucyą międzynarodową, stanowiąc miarę cnót gospodarczych mieszkańców. Dogodna to bowiem i demokratyczna forma kredytu dostępna jest wszystkim warstwom ludności, ogólnie zrozumiała i oceniona, wzrasta wraz z dobrobytem, przezornością i oświatą. Z tego powodu rozwój kas pocztowych dla oceny stosunków galicyjskich obojętnym nie jest, zwłaszcza, że doroczna statystyka*) przedstawia kraj nasz na tle stosunków w innych krajach Austryi.

Pocztowe Kasy oszczędności doczekały się w roku bieżącym 25-letniego jubileuszu swego istnienia, a sprawozdanie daje daty retrospektywne za cały okres powyższy. W świetle tych dat Galicya przedstawia się jako najmniej niemal przezorny, czy najuboższy kraj monarchii, a mianowicie: Liczono w całej Austryi 6723 pocztowych Kas oszczędności, t. j. na 45 kilometrów kwatratowych przestrzeni i 4132 mieszkańców. W Galicyi znajduje się ich 988, a zatem jedna wypada na 79 km. i 7912 mieszkańców. Upośledzenie to występuje jeszcze jaskrawiej przy porównaniu z sąsiednim Śląskiem, który ma względnie do przestrzeni trzy razy więcej kas, a przeszło dwa razy więcej w porównaniu z ludnością. Na 1000 mieszkańców było w monarchii austryackiej 76 uczestników Kas oszczędności, na Morawach 88, na Śląsku 81, a w Galicyi tylko 25. Liczba ogólna książeczek wyniosła dla naszego kraju w ostatnim roku 282.542 na sumę $10^1/_2$ miliona koron.

Powstaje pytanie, czy niewielka liczba uczestników Kas pocztowych oszczędności w Galicyi wynika tylko ze zbyt małej ich ilości i zbytniego rozproszenia, czy też ludność nasza tak mało rozumie korzyści oszczędzania. Na to pytanie odpowiada nam rozwój Kas i ruch wkładek. W ostatnich trzech latach liczba uczestników i złożonych oszczędności spada, gdyż w r. 1906 liczono 304 tysięcy książeczek i $11^1/_2$ milionów koron wkładek. W dodatku zwroty w latach ostatnich przenoszą nowe wkładki, a zatem gdy jeszcze w r. 1906 w Galicyi nowe wkładki przewyższały zwroty o sumę 1,177.003 koron, to w r. 1908 statystyka konstatuje ubytek pół miliona koron, powstały z porównania sum nowo złożonych i wyjętych.

Na taki rezultat wkładek oszczędności złożyły się niewątpliwie różne przyczyny oprócz ubóstwa kraju i nieprzyzwyczajenia do oszczędności, które są głównym, ale aż nadto znanym i omawianym motywem. Znaczna część wkładek, które zasilały Kasy pocztowe, lub byłyby zasiliły je w latach ostatnich, umieszczoną zostaje w Kasach Raiffeisena, które rozwijają się coraz pomyślniej. Żałować tego nie mamy powodu, ponieważ lepiej, aby pieniądze galicyjskie pozostawały w kraju pod bezpośrednim zarządem właścicieli. Poza tem nietylko bieda i niskie zarobki stoją na przeszkodzie oszczędzaniu, ale także, a przedewszystkiem na wsi, dokupywanie gruntów, wynikające stąd zapotrzebowanie na kapitał obrotowy, któryby łatwo dał się wycofać. Pocztowe Kasy oszczędności robią utrudnienia, wynikające już z samej ich zasady. Są to instytucye, przeznaczone nie dla chwilowego umieszczenia zbędnej gotówki, ale dla kapitalizowania małych oszczędności. Nadają się one raczej dla ludności miejskiej, niż dla włościan. Mieszczaństwo nasze zaś nie podnosi się, lecz podupada materyalnie. Chłop najpożądańszy dla siebie kapitał widzi w ziemi, swoim warsztacie pracy i do niego też stosuje zarówno tryb życia, jak i poglądy gospodarcze.

Po za tem przeszkodę do oszczędzania stanowi szybki rozrost nowej ludności. Średni przyrost ludności jest wśród krajów austryackich najwyższym w Galicyi. Licząc od roku 1857, roczny przyrost stanowił 1·47 na tysiąc. Dopiero w ostatniem dziesięcioleciu spada do 1·07‰, tak że przewyższa go Śląsk, Bukowina i Dalmacya. Jak się okazało ze statystyki Kas oszczędności w Niemczech, a zwłaszcza we Francyi liczby i sumy wkładek rosną w miarę, jak się obniża liczba urodzin. We Francyi wprost twierdzić można, że oszczędności odkładane są za cenę nienarodzonych pokoleń. My rozradzamy się szybko i pochłaniamy grosz, który gdzieindziej zasila kasy i stanowi miliardowe kapitały.

Nie zatrzymując się nad oceną tego faktu, przypomnieć przecież trzeba, gdy się faktów podobnych nie przypomina za często, że naszym kapitałem są ludzie i na czas dłuższy prawdopodobnie rozrost ludności pozostanie wskaźnikiem przyrostu dochodów. Ku wychowaniu, wykształceniu i narodowemu uświadomieniu tej ludności, podobnie jak ku poprawie społecznych warunków jej bytu zwracać się tedy powinny wszystkie usiłowania nasze. *zdg.*

*) Fünfundzwanzigster Rechenschafts-Bericht des k. k. Postsparkassenamtes f. d. J. 1908. Wiedeń 1909.

Telegramy

z dnia 20 czerwca.

Z Rady państwa.

Wiedeń. W dalszym ciągu dyskusyi budżetowej przemawiał pos. Wittek wyrażając życzenie rychłego załatwienia ustawy o traktatach handlowych. Po nim przemawiał pos. Roblek, poczem obrady przerwano.

Prezydent zawiadamia, że p. Pagnini złożył mandat. Na tem posiedzenie zamknięto.

Następne w poniedziałek o godzinie 2 po południu.

Sprawy parlamentarne.

Wiedeń. Wczoraj po południu odbyła się Rada ministrów. Program prac parlamentu po załatwieniu budżetu będzie dopiero w przyszłym tygodniu ustalony. O ile dziś przypuszczają, sesya parlamentu potrwa najmniej do 10 lipca. Ostateczne załatwienie budżetu nastąpi w piątek, poczem w obradach parlamentu nastąpi kilkudniowa przerwa, która będzie trwała przez sobotę, niedzielę, poniedziałek i wtorek. Dopiero po tej przerwie Izba zbierze się dla załatwienia całego szeregu spraw, z których najważniejszemi są: ustawa traktatowa i traktat handlowy z Rumunią.

Zwołanie wszystkich Sejmów krajowych we wrześniu jest również rzeczą postanowioną. Dla Sejmów zastrzeżone są miesiące wrzesień i październik. Wyjątek stanowi Sejm czeski, co do którego nie jest pewnem, czy będzie można go zwołać. Dotychczasowe starania o uruchomienie tego Sejmu i zastanowienie obstrukcyi pozostały bez skutku. Dziś potwierdzają to zarówno ze strony niemieckiej jak i czeskiej. Usiłowania przedsięwzięte w ostatnich dniach przez ks. Franciszka Thuna nie przyniosły również rezultatu.

Sprawy naftowe.

Wiedeń. W ministerstwie skarbu odbyła się wczoraj pod przewodnictwem Głąbińskiego konferencya zastępców galicyjskiego Związku producentów naftowych. W konferencyi tej wziął udział minister Dulęba, wiceprezesi Koła Stapiński i Stwiertnia i szef sekcyi dr Bernatzky. Po przedstawieniu stanu rzeczy ze strony producentów i zastępców rządu obrady odroczono do poniedziałku przed południem. O ile słychać, porozumienie uważają dziś za prawdopodobne, ponieważ rząd gotów jest przystąpić do budowy rezerwoarów kosztem państwa. Wobec tego zawarcie umowy ze „Standard Oil Company“ stało się wątpliwem.

Wiedeń. „Wiener Ztg“ ogłasza: Ministerstwo spraw wewnętrznych zatwierdziło uchwałę walnego zgromadzenia akcyonaryuszów Tow. akc. naftowego „Trzebinia“ z 26 maja b. r., zmieniającą statut w tym kierunku, iż siedziba została przeniesiona z Trzebini do Krakowa.

Sesya Rady kolejowej.

Wiedeń. (Tel.) Pierwsza sesya nowozamianowanej przybocznej Rady kolejowej odbędzie się dnia 9, 10 i 12 lipca b. r. w Wiedniu.

Cesarz w nowej Akademii handlowej.

Wiedeń. Cesarz zjawił się wczoraj w nowej wiedeńskiej Akademii handlowej, aby ją zwiedzić. — Przyjął go u wejścia minister handlu Weisskirchner, namiestnik Kielmansegg, zastępcy ministerstwa oświaty i handlu, jakoteż przedstawiciele świata przemysłowego i handlowego.

O teatr niemiecki w Lublanie.

Lublana. Z powodu subwencyi 20.000 K, udzielonej przez cesarza na teatr niemiecki w Lublanie, organ Sustersicza „Slovenski Narod“ ostro atakuje rząd, czyniąc go za to odpowiedzialnym.

Manifestacya profesorów.

Praga. Rektor politechniki czeskiej Bertl, przeciw któremu minister oświaty bar. Stürgkh wdrożył śledztwo dyscyplinarne został wczoraj ponownie wybrany rektorem. Po odmowie przy pierwszym wyborze, kolegium profesorów obrało go po raz drugi rektorem. Uważają to za manifestacyę kolegium profesorskiego przeciw rządowi. — Studenci czescy zgromadzeni przed politechniką zgotowali rektorowi Berthowi burzliwą owacyę.

Przesilenie węgierskie.

Budapeszt. Wczoraj wieczorem krążyły tu pogłoski o rzekomem porozumieniu w kierunku utworzenia gabinetu z Lukacsem na czele. Wiadomości dzienników w tym kierunku są sprzeczne.

Polacy wobec reformy podatkowej w Niemczech.

Berlin. Poseł Dziembowski złożył w parlamencie deklaracyę następującej treści: Polacy wstrzymują się na razie od zaznaczenia swego stanowiska względem rządowych projektów podatkowych, ponieważ kanclerzowi nie idzie o skuteczną reformę, lecz o wyzyskanie walk partyjnych dla utworzenia większości rządowej. Polacy zaznaczą swoje stanowisko względem poszczególnych podatków w czasie odpowiednim przy rozprawach szczegółowych.

Samorząd miejski w Królestwie.

Petersburg. Projekt wprowadzenia samorządu miejskiego w Królestwie Polskiem ma być — jak twierdzą pisma tutejsze — ostatecznie rozważony w Radzie ministrów w przyszłym tygodniu.

Echa zjazdu na Bałtyku.

Petersburg. Wygłoszone dwa dni temu mowy cesarskie, dopiero dziś podane zostały do wiadomości, to też prasa je tylko w części podaje. Z głosów prasy wynika, że obóz konserwatywny podzielił się na dwie opinie. „Świet„ w bardzo zjadliwym artykule zaznacza, że Niemcy są naturalnym nieprzyjacielem Rosyi, zaś zdobycze Niemiec oznaczają klęskę Rosyi. Natomiast „Ruskoje Znamia“ przypisuje wszelkie spory powstałe między Niemcami a Rosyą agitacyi angielskiej, przypomina usługi, jakie Niemcy oddały Rosyi i podnosi konieczność dobrego porozumienia z Niemcami. „Petersburskaja Gazeta“, która miewa styczności z ministerstwem spraw zagranicznych, poświęca zjazdowi serdeczny artykuł powitalny, w którym pisze, że zjazd ma tak szczery i przyjazny charakter jak dotąd nigdy nie było. Podnosi specyalne uznanie dla Stołypina ze strony niemieckiego cesarza i przedstawia poprzednie rosyjsko-niemieckie spory jako przejściowe tylko zamglenia dawnej wiekowej przyjaźni.

Londyn. „Daily Graphic“ wyraża przekonanie, że cesarz Wilhelm i car Mikołaj powinni mieć ufność w swoje usiłowania około przywrócenia dobrych stosunków i zapewnienia ogólnego pokoju. Jeżeli tych ich usiłowań ich poddani nie podzielają, to nie ma to żadnego większego znaczenia. Zjazd na morzu Bałtyckiem pozostawi sytuacyę światową mniej więcej w tym punkcie, w którym się ona obecnie znajduje.

Głosy prasy niemieckiej.

Berlin. Prasa tutejsza zachowuje się stosunkowo z rezerwą i w tonie objektywnym omawia zjazd w skjörach finlandzkich. W kołach giełdowych twierdzą, że zjazd ten, który nastąpił z inicyatywy cara, ma na celu pozyskanie Niemiec dla nowej pożyczki rosyjskiej; targi bowiem francuskie czynią trudności Rosyi, stojącej przed koniecznością zaciągnięcia nowej wielkiej pożyczki.

Rzekomy zamach na cara.

Petersburg. Dzienniki omawiając wypadek z okrętem angielskim „Worthbourg“, wyrażają tem większe zdziwienie, że zajście to nastąpiło o godzinie 3 po południu, a więc w dzień, mimo że okrętowi angielskiemu towarzyszył torpedowiec rosyjski.

Zamierzona podróż cara.

Londyn. „Morning Post“ donosi, jakoby car po wizycie u króla włoskiego udać się miał do Konstatynopola do sułtana Mahometa V, który odwiedziłby później w cara w Liwadyi.

Wiedeń. „N. W. Tgbllt“ wywodzi, że możliwość wizyty cara u cesarza Franciszka Józefa jest prawdopodobna.

Piwnice Abdul Hamida.

Konstantynopol. Na przedmieściu Besigtaż wykryto piwnicę, w której znaleziono wielką ilość szkieletów ofiar byłego sułtana Abdul Hamida. Teraz dopiero po wykryciu owej piwnicy wydało się, co się stało z osobami, które wydawały się sułtanowi niebezpiecznemi, a które ciągle bez wieści znikały. Okazało się, że zamykano je w odkrytej wczoraj piwnicy, gdzie ginęły śmiercią głodową. — Między szkieletami znaleziono czaszkę Midhata paszy, twórcy konstytucyi tureckiej i pierwszego parlamentu w Turcyi. Później popadł on w niełaskę i został w Arabii, gdzie przebywał na wygnaniu, z polecenia Abdul Hamida zamordowany. Abdul Hamid, aby przekonać się, czy wyrok rzeczywiście wykonano, kazał przywieść jego głowę. Głowę tę znaleziono w szkatułce z napisem, wyjaśniającym jej zawartość.

Sprawa kreteńska.

Konstantynopol. Na wczorajszem posiedzeniu Izby odpowiedział Rifaat pasza na interpelacyę w sprawie kreteńskiej, oświadczając, że rząd podziela pragnienie Izby, aby Turcya zatrzymała sobie swoje prawa do Krety, jako do nieodłącznej części państwa. Rząd zdecydowany jest obowiązek swój wypełnić.

Konstantynopol. Uważają tutaj za pewne, że flota turecka, odbywająca ćwiczenia na morzu Marmora, na dany znak wyruszy do portu Kreteńskiego, mimo, że mocarstwa nie dały dotąd Turcyi żadnego upoważnienia.

Powstanie w Albanii.

Saloniki. Po krwawem starciu wojsk tureckich (5 batalionów) z licznym oddziałem Albańczyków, Dżawed-pasza zburzył parę wsi albańskich i rozłożył się obozem na stokach góry Petecz, gdzie oczekuje posiłków z Mitrowicy i Ueskübu. Przeszło 140.000 uzbrojonych Albańczyków, gotowych do walki, znajduje się w ruchu. Liczne bandy ściągają ze wszystkich stron pod górę Petecz.

Skazanie rewolucyonisty rosyjskiego.

Bruksela. Rewolucyonista rosyjski Schwarcenstein alias Seeliger, aresztowany tu przed niedawnym czasem i okarżony o wyrób bomb i zabicie policyanta, skazany został przez sąd przysięgłych w Gaudawie na dożywotnie roboty przymusowe.

Zmiany w służbie dyplomatycznej.

Konstantynopol. Pierwszy dragoman rosyjskiej ambasady rzeczywisty radca Majkow powołany został do Petersburga. Ma on być upatrzony na posła w Cetynii,

Goniec.

Wielki teatr w Warszawie zapełniony.

Artyści francuscy „dają reprezentacyę“ nowej sztuki p. t. „Powrót Polaków do Warszawy“.

Między artystami a widzami rozsnuwa się nić jednej myśli:

— Gdyby tak wszędzie Polacy mogli wrócić!!...

Sztuka jest napisana przez p. Berzon... ożywiona śpiewami i tańcami... artyści „dają reprezentacyę“ z przejęciem się i zrozumieniem.

Wielki teatr pełen jest wrzawy i oklasków, bo serca słuchaczy unoszą się wrażeniem i objawiają radość niekłamaną.

Wtem — drzwi do loży generała Kosińskiego otwierają się szybko.

W loży zjawia się goniec...

Okryty kurzem, oblany potem, podaje pismo.

Oczy wszystkich zwróciły się w tę stronę.

— Goniec!... goniec z pod Sandomierza!...

— Wiadomość ważna!...

— Kosiński zbladł, rozkaz jakiś wydaje...

Przedstawienie odbywa się w niepokoju, tak widzowie, jak i artyści zajęci są więcej lożą generała Kosińskiego i gońcem, aniżeli treścią sztuki.

Zasłona spada, teatr cały wytężony ma wzrok i słuch w stronę gońca...

Ktoś szepce;

— Bez wytchnienia gonił!

— Od Sokolnickiego wysłany!...

— Wieść nam dajcie!... — ozwie się nagle jakiś głos i wszyscy powtarzają: — Wieść dajcie!...

Podnosi się kurtyna.

Na scenie blady Horszowski. Wymawia uroczyście, słowo po słowie:

— Z rozkazu generała Kosińskiego, komenda miasta Warszawy uwiadamia publiczność, iż przybyły kuryer głównej kwatery przywiózł wiadomość, że nieprzyjaciel dnia 16 czerwca 1809 roku w wielkiej sile atakował Sandomierz; waleczny generał Sokolnicki, wziął 4 armaty i 1300 ludzi zabrał w niewolę.

Teatr huczy od okrzyków radości.

Goniec wraca zmęczony i śluzem okryty.

— — — — — — — — — — —

Tak „Gazeta warszawska“ zapisała na swoich szpaltach wiadomość o walce z 17 na 18 czerwca 1809 r.

Wieść jednak później przyniosła chmurną nowinę: Generał Sokolnicki odszedł z pod Sandomierza po kapitulacyi. S.

Kronika.

Dziś:

Kraków, niedziela 30 czerwca.

Kalendarzyk kościelny: Sylwer. i Bonifacego.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 min. 32, zachód o godz. 7 m. 50; długość dnia godzin 16 min. 18.

Teatr miejski w Krakowie: Po południu „Słodka dziewczyna“; wieczór „Faust“.

Teatr ludowy: Po południu „Figle wiosenne“; wieczór „Raz się tylko żyje“.

Zgromadzenie Towarzystwa bursy dla synów i córek naucz. lud. w sali Rady powiat. o g. 10 rano.

Wyścigi konne o g. 3 popoł.

Wycieczka Eleuteryi parostatkiem do Tyńca o g. 2 popoł.

Festyny: Na dochód „Przytuliska“ uczestników powstania z 1863 r. w parku Jordana o g. 3 po południu; stowarzyszenia stróżów na dochód podupadłych członków i ich rodzin w parku krakowskim.

W Podgórzu: Czytelni akademickiej „Rewolucya zabawowa“ w parku miejskim na Krzemionkach.

Abdykacya króla kurkowego w strzelnicy po południu.

Teatr miejski we Lwowie: „Car Samozwaniec“.

W poniedziałek 21 czerwca:

Kalendarzyk kościelny: Alojzego Gonz. i Euzeb. b. m.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 m. 32, zachód o godz. 7 min. 51; długość dnia godzin 16 min. 19.

Teatr miejski w Krakowie: „Waleczny żołnierz“.

Teatr ludowy: „Raz się tylko żyje“.

Popis uczniów konserwatoryum muzycznego w sali starego teatru o g. 5 popoł.

Zgromadzenie konstytuujące krakowskiego „Koła“ Towarzystwa walki z gruźlicą w sali Rady miejskiej o g. 6 popoł.

Teatr miejski we Lwowie: „Safanduły“ W. Sardou. Występ Rapackiego.

Popis gimnastyczny w „Sokole“. Wczoraj po południu odbył się w wielkiej sali gimnastycznej krakowskiego „Sokoła“ doroczny popis gimnastyczny. Sala i galerye wypełniły się szczelnie licznym zastępem publiczności i młodzieży szkolnej, która z żywem zaciekawieniem śledziła przebieg ćwiczeń. Popis, będący rezultatem i dorobkiem całorocznej pracy, wypadł bardzo pięknie, dając pochlebne świadectwo żmudnej i owocnej pracy grona nauczycielskiego „Sokoła“. — Popis rozpoczęły przy dźwiękach orkiestry sokolej efektowne ćwiczenia lancami, wykonane z niezwykłą precyzyą. Harmonijny i rytmiczny szum proporców, odbijających barwnie na tle sali, sprawiał niezwykle miłe wrażenie, to też oklaskom nie było końca.

Potem nastąpiły udatne ćwiczenia uczenic i maleńkiej dziatwy już od lat 4 począwszy. Żywe oklaski towarzyszyły ozdobnym ćwiczeniom uczniów szkół średnich, którzy ćwiczyli w zastępach, laskami i wykonali na zakończenie szereg piramid na przyrządach. Dzielnie przedstawiła się również szkoła szermierki w spotkaniach na szable i floręty.

Chlubne dowody wyszkolenia i zręczności wykazały ćwiczenia starszych członków. Wykonali oni ćwiczenia w zastępach, na belku, linie, w skoku i nader efektownem przejściu parkanu. Popis zakończyły wolne piramidy. Do ćwiczeń przygrywała dziarsko orkiestra sokola pod batutą p. Urygi.

Wieczorem odbyła się w górnej sali Sokoła wieczornica, która wśród ochoczej pogawędki i zabawy przy dźwiękach orkiestry przeciągnęła się do późnej nocy.

Festyn na dochód Przytuliska i Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania 1863/4 odbędzie się dziś 20 czerwca w parku dra Jordana o godzinie 3 po południu.

Na cel powyższy raczyli nadesłać na ręce prezesowej JWPani Federowiczowej dalsze datki: Halina z Grabskich Brzezińska 50 kor., S. M. W. 20 kor., hr. Stanisławowa Wodzicka 10 kor., Staś Kirkor 10 kor., prof. dr Stanisław Pareński 20 kor., zamiast mylnie poprzednio wydrukowanych 10 kor.

Z uniwersytetu. P. Bernard Dunkelblum, kand. adw., rodem z Krakowa, otrzymał dziś na tutejszzm uniwersytecie stopień doktora praw.

P. Mieczysław Horbowski, profesor śpiewu solowego w konserwatoryum krakowskiem, opuszcza z bieżącem półroczem szkolnem krakowską szkołę i wyjeżdża na stały pobyt do Monachium, gdzie otworzy prywatne kursy śpiewu solowego.

Donosząc o tem, nie możemy się wstrzymać od wyrażenia szczerego żalu i ubolewania z powodu straty, jaką ponosi konserwatoryum krakowskie przez ustąpienie tak wytrawnego i zasłużonego pedagoga. Wyniki trzechletniej pracy prof. Horbowskiego w Krakowie były tak poważne, z kursów jego wyszło tyle talentów, że strata jego da się dotkliwie uczuć pedagogii muzycznej w Krakowie.

Szczerze ubolewać należy, że miarodajne czynniki nie dołożyły starań, aby skłonić prof. Horbowskiego do pozostania w gronie nauczycielskiem krakowskiej szkoły, której był prawdziwą podporą.

Dziecko pod kołami tramwaju. Wstrząsający wypadek zaszedł wczoraj po południu o godzinie 4 na ulicy Dietlowskiej. U wylotu ulicy Zielonej w pobliżu toru tramwajowego bawiła się, uganiając gromadka dziatwy. Jedno z dzieci, 6-letnia Anna Głowacka, umykając przed towarzyszami zabawy, nagle zwróciła się na tor tramwajowy, nie zauważywszy nadjeżdżającego w pobliżu tramwaju. — W tej chwili wóz, pędzący z wielką chyżością, na nią najechał. Przytomności motorowego, który, widząc niespodzianie wpadające pod koła dziecko, usiłował gwałtownie wóz wstrzymać i tem znacznie siłę uderzenia osłabił — zawdzięczać należy, iż dziecko nie poniosło śmierci na miejscu. Mimo to jednak uderzenie wozu miało fatalne skutki. Dziecko odniosło silne obrażenia i straciło przytomność. Zawezwano pogotowie ratunkowe, które po udzieleniu małej pierwszej pomocy przewiozło ją do szpitala św. Ludwika. Stan dziecka budzi poważne obawy, gdyż zachodzi obawa wstrząśnienia mózgu.

Ostrożnie z huśtawkami! Przy zabawie na huśtawce w parku krakowskim zaszedł fatalny wypadek. Sześcioletni chłopiec Herman E. wpadł wskutek nieostrożności pod jedną z huśtawek, na której kołysali się inni chłopcy i został przez nią całą siłą uderzony w głowę. Chłopiec padł bez przytomności na ziemię i mimo cucenia nie mógł przyjść do siebie a nawet chwilowo zaniewidział. Pogotowie ratunkowe przewiozło go ciężko potłuczonego do szpitala św. Ludwika.

Festyn Czytelni akademickiej w Podgórzu. Odłożony z powodu upustów niebieskich wielki festyn, nazwany „Rewolucyą zabawową“, odbędzie się z niezmienionym programem w niedzielę, dnia 20 czerwca. Komitet pracuje nad tem, aby festyn ten wypadł pod każdym względem wspaniale. — Atrakcyą festynu będzie „Teatr humoru“, gdzie na specyalnie sporządzonej scenie wystąpią z monologami, tańcami, kupletami i t. d. znane w krakowskich sferach siły. Wstęp do teatru 50 h. Początek o 3 po poł. Muzyka 100 p. p.

Ankieta szkolna. Ze Lwowa telefonują: Na popołudniowem posiedzeniu ankiety, toczyły się obrady nad kwestynaryuszem dotyczącym zbliżenia typów 4-klasowej szkoły ludowej miejskiej i wiejskiej przez ograniczenie nauki miejskiej. Większość mowców oświadczyła się za przełożeniem nauki języka niemieckiego po za czwarty rok nauki szkolnej, do szkół wydziałowych lub średnich. Niektórzy domagali się, aby naukę tego języka przełożono na klasę IV. Ludność wiejska przestanie upominać się o naukę języka niemieckiego, jeżeli nie będzie się go wymagać przy egzaminie wstępnym do szkół średnich. Oświadczono się też za zredukowaniem rachunków w IV klasie do liczb całych i ułamków dziesiętnych. W ten sposób dałoby się ograniczyć zakres nauki w szkołach miejskich 4-klasawych.

Bardzo długa dyskusya wywiązała się na temat reformy szkół wydziałowych.

Większość mowców wytykała wady obecnego planu nauki w tych szkołach i domagała się uwzględnienia w nich przedewszystkiem wykształcenia formalnego. Z powodu spóźnionej pory spadła z porządku dziennego dyskusya w sprawie reformy żeńskich szkół wydziałowych.

Posiedzenie ankiety, które rozpoczęło się o g. 3 po południu, przeciągnęło się do g. $12^1/_2$.

Tajemniczy desperat. „Dziennik Polski“ donosi: Wypadek tajemniczy, a nawet niezwykle zagadkowy, zdarzył się przedwczoraj wieczorem w Stradczu pod Janowem. Oto tuż przed nadejściem pociągu położył się na szynach jakiś młody człowiek, ale gdy nadszedł pociąg i lokomotywa była oddaloną od niego o kilkanaście metrów, zerwał się i uciekł. Niebawem skoro pociąg znikł na przestrzeni, powrócił na to samo miejsce i znowu położył się na szyny. Nie długo tu jednak dano mu leżeć. Przyszło kilku chłopów, którzy byli świadkami jego zachowania się — i zabrali go do urzędu gminnego. Młody człowiek nic nie chciał mówić, domagał się tylko sprowadzenia księdza. Życzeniu jego uczyniono zadość, lecz i do księdza nie chciał nic mówić i niebawem zasnął. Wczoraj rano budzono go, lecz nadaremnie. Uradzono więc we wsi odwieźć go do Lwowa. I tutaj też nic nie

odpowiedział na pytania komisarza policyi. Czyni wrażenie człowieka zatrutego, z nosa sączyła mu się krew. W czasie rewizyi w ubraniu nieznajomego znalazła policya legitymacyę na nazwisko słuchacza politechniki lwowskiej, Wincentego Furmana, nie zdołano jednak na razie sprawdzić identyczności osoby i odwieziono chorego do szpitala powszechnego.

W polskie ręce. Z Poznania donoszą: Majętność rycerską Kosieczyn pod Zbąszyniem, przeszło 4000 mórg. z gorzelnią z rąk niemieckich przez firmę Drwęski i Langner (właśc. Marcin Biedermann) z Poznania nabytą, zaraz od ręki sprzedano dalej. Nowonabywcą jest p. Jerzy Kulak, dzierżawca dóbr z Gołuchowa. Dotychczasowym właścicielem Kosieczyna był Niemiec v. Zakrzewski, porucznik ułanów z Berlina.

Przyczynieniem się do wyrwania z rąk niemieckich tego pięknego majątku, pragnie p. Kulak zrównoważyć utratę Smieszkowa, które przez jego nieoględność dla społeczeństwa przepadło.

P. Adolfina Zimajerowa, znana wodewilistka, zaangażowaną została do Wiednia do nowego teatru, który od jesieni powstaje w tem mieście pod dyrekcyą Gabora Steinera. Niemiecki teatr ofiarował naszej divie operetkowej wyjątkowo korzystne warunki. Tak więc utalentowana heroina wodewilu i operetki, nie mogąc uzyskać engagement na polskich scenach, zmuszoną została przyjąć ofertę teatru niemieckiego, który umiał ocenić wartość jej talentu jako siły attrakcyjnej w ansamblu operetkowym. Jak wiadomo, p. Zimajerowa śpiewała już dawniej zarówno w Wiedniu, jak w Berlinie, gdzie przed laty występowała z powodzeniem na deskach Variete ogrodu zimowego.

Przewiezienie zwłok Modrzejewskiej do Krakowa. Dzienniki amerykańsko-polskie donoszą w telegramach z Chicago: Pociągiem kolei Northwestern przywieziono tu w końcu ubiegłego tygodnia zwłoki śp. Heleny Modrzejewskiej z Los Angelos. Na dworcu powitało przyjezdnych małe grono osób, najbliższych znajomych, gdyż rodzina zmarłej nie życzyła sobie żadnych manifestacyj. Zwłoki zabrano zaraz na cmentarz polsko-czeski św. Wojciecha, gdzie złożone zostały w kostnicy i pozostaną tam około czterech tygodni, a następnie przewiezione będą do Krakowa. Tysiące Polaków i Amerykanów zwiedziło kostnicę na cmentarzu św. Wojciecha, składając hołd zmarłej. Pomiędzy gośćmi byli nietylko Chicagowianie, lecz także i Polacy oraz obconarodowcy z innych miast, a mianowicie: z Milwaukee, Detroit, Cleveland, Buffalo i t. p. — Setki wieńców złożono na trumnie. Przybył także ks. Maksymilian Kotecki, proboszcz kościoła św. Piotra i Pawła, któremu towarzyszyli w uzbrojeniu „Rycerze Kolumba“.

O Wawel dla Słowackiego. Z Wiednia telefonują: Wczoraj wieczorem odbył się tu wiec polski, na którym po bardzo ożywionej dyskusyi uchwalono rezolucyę, domagającą się sprowadzenia zwłok Słowackiego do Kraju i umieszczenia go na Wawelu.

Kara administracyjna. Na mocy postanowienia generał-gubernatora warszawskiego, redakcya „Gońca warszawskiego“ skazana została na grzywny w sumie 400 rsb. za wydrukowanie artykułu p. t. „Deklaracya Narodu Polskiego“, w którym nazwano nonsensem projekt, wniesiony do Dumy o wydzielenie Chełmszczyzny.

Rektorem Akademii sztuk pięknych w Wiedniu wybrany został na najbliższe dwa lata prof. Edmund Hellmer. Obowiązki prorektora spełniać będzie przez ten okres czasu dotychczasowy rektor prof. Zygmunt l'Allemand.

Nowy pancerz ochronny. Z Pragi telegrafują: „Bohemia“ donosi, że pewien krawiec tamtejszy wynalazł nowy pancerz ochronny przeciw kulom. Próby, poczynione przez wojskowość z pancerzem, wydały znakomity rezultat. Wszystkie kule utkwiły w pancerzu. Pancerz ten waży $2^1/_2$ kg., jest 35 cm. wysoki, a 45 cm. szeroki.

Renegat niemiecki. Narodowo-niemieckie gazety ze zrozumiałem oburzeniem opowiadają następujące zdarzenie ze Strassburga, stolicy Alzacyi: W pewnej winiarni przyszło do bijatyki pomiędzy studentami a baronem Zornem v. Bulach, również studentem, który wszakże mówi po francusku. Młody ten panicz przemawiał do psa swego po niemiecku, a na uwagę w tej sprawie pewnego studenta odparł: „Niemiecka mowa dobra dla psa!“ Po takiem zniesławieniu mowy niemieckiej zerwali się studenci niemieccy i wygarbowali skórę swemu wynarodowionemu koledze.

Na tem nie koniec. Z przerażeniem stwierdzają gazety niemieckie, że ten panicz zfrancuziały, to najstarszy syn sekretarza stanu dla Alzacyi i Lotaryngii, po którym spodziewają się, że zniemczył kraje, zebrane Francyi! Dalej stwierdzają gazety, że panicz ów zapisany jest w spisie starej szlachty niemieckiej, w gotajskim spisie baronów jako „Mikołaj Ernest urodzony 1877“. Ciesząc się z łaźni, którą synowi dygnitarza niemieckiego sprawiono, biadają gazety niemieckie: „Co tu po ojcu spodziewać się można, jeżeli dzieciom pozwolił się wychować na ludzi, lekceważących niemczyznę!“

Akt oskarżenia przeciw Steinheilowej. Z Paryża telegrafują: Po kilkumiesięcznem śledztwie zbliża się wreszcie rozgłośna afera Steinheilowej do rozwiązania. Sędzia śledczy odrzucił wszystkie jej wybiegi i wkrótce stanie ona przed sądem przysięgłych jako główna sprawczyni morderstwa, dokonanego na mężu i matce. Akt oskarżenia już wygotowano.

Uwięzienie kapitana z Koepenick. Z Paryża donoszą: Kapitan z Koepenick Voigt, który na wystawie w Nancy sprzedawał publicznie w uniformie kapitana pruskiego korespondentki z własnym portretem, został aresztowany.

Cholera w Petersburgu. Od onegdaj zanotowano 53 nowych zasłabnięć na cholerę i 10 wypadków śmierci.

Slub. W sobotę 12 b. m. odbył się w Tyśmienicy ślub p. Idy Pisarskiej z p. Antonim Hollendrem, geometrą ewidencyjnym.

Zmarli:

Ks. Józef Studziński, grecko-kat. proboszcz w Kipiączce koło Tarnopola, ojciec prof. uniwersytetu lwowskiego, zmarł d. 18 b. m.

Wyścigi konne w Krakowie.

Mimo bardzo pięknej pogody, na placu wyścigowym zebrała się wczoraj, w drugim dniu wyścigów, publiczność niezbyt liczna, w porównaniu np. z rokiem ubiegłym. Na torze panował natomiast przez cały czas wyścigów wielki ruch, a totalizator funkcyonował dość energicznie.

Biegów było sześć.

I. Bieg gładki. Nagroda 1000 K, ofiarowana przez ministerstwo rolnictwa, nadto 300 kor. z kasy klubu (z tego 200 K drugiemu, a 100 K trzeciemu zwycięzcy), dla 3-letnich i starszych półkrwi ogierów i klaczy austro-węgierskich, które jeszcze żadnego biegu o wartości najmniej 1800 K nie wygrały. Meta 2000 metrów.

Biegało koni pięć.

1. „Kameleon“ hr. Zdzisława Tarnowskiego, 2. „Bohun“ rotm. Ed. Kollera, 3. „Trawna“ rotm. H. Hagelina.

Totalizator płacił 14 za 10 K.

II. Oficerski bieg z płotami. Nagroda honorowa rotmistrza Kazimierza bar. de Vaux dla jeźdźca zwycięzcy, 1200 K (z których 700 koron jeźdźcowi zwycięzcy, 250 K drugiemu, 150 K trzeciemu a 100 K czwartemu koniowi dla 4-letnich i starszych koni wszystkich krajowych, w posiadaniu oficerów i jednorocznych ochotników trzech galicyjskich korpusów.

Meta 2400 m. Biegało koni 6.

1. „Sapperlot“ rotm. H. Hagelina. 2. „Maratre“ por. Rud. Guczky. 3. „Brenta“ nadpor. Józefa Hallera.

Totalizator płacił 20 za 10 K, a 62 i 100 K za miejsce.

III. Wyścig myśliwski zamku Łańcuckiego. Nagroda honorowa Romanowej hr. Potockiej 1500 K, z których 800 K zwycięzcy, dla 4-letnich i starszych koni wszystkich krajów, które w r. 1908 i 1009 żadnego biegu z przeszkodami (Steeple-chase) i z płotami o wartości najmniej 2000 K nie wygrały. — Meta 5000 m.

1. „Na also“ nadpor. Kam. Breganta. 2. „Trawna“ rotm. H, Hagelina. 3. „Maculani“ nadpor. Rud. Hirscha.

Totalizator płacił 15 K za 10.

IV. Nagroda rządowa. „Steeple-chase“. Nagroda 1500 kor. ofiarowana przez ministerstwo rolnictwa i 800 kor. z kasy Klubu (300 kor. drugiemu, 200 trzeciemu a 100 czwartemu koniowi) dla 4-letnich i starszych półkrwi ogierów i klaczy austro-węgierskich, które jeszcze żadnego biegu z przeszkodami („Steeple-chase“) o wartości 2900 kor. lub powyżej nie wygrały. Meta 4000 metrów. Biegały cztery konie.

1. „Torskie“ rotm. Ed. Kollera. 2. „Bałamutka“ por. bar. Jul. Baselli. 3. „Ellas“ por. Leon Xantophuo. Totalizator płacił 13 za 10 kor.

V. Bieg z płotami (Maiden). Nagroda 1100 kor. ofiarowana przez krak. Towarzystwo wyścigowe, z których 500 kor. zwycięzcy (250 kor. drugiemu, 200 kor. trzeciemu, 150 kor. czwartemu koniowi) dla 4-letnich i starszych koni wszystkich krajów. Meta 2400 m.

1. „Żiżka“ p. Bol. Dydyńskiego. 2. „La Beaute“ nadporucznika Kamila Breganta. 3. „Blanche“ bar. Ryszarda Neimansa.

Totalizator płacił 17 kor. za 10 kor. i 56 i 63 kor. za miejsce.

VI. Oficerskie steeple-chase dla półkrwi koni. Nagroda honorowa Jana hr. Tarnowskiego i 700 kor. zwycięzcy dla 4-letnich i starszych koni, jeżdżonych przez oficerów i jednorocznych ochotników. Meta 3200 m.

1. „Gizo“ nadpor. Rud. Hirscha. 2. „Flegel“ nadpor. H. Arnolda. 3. „Conservation“ por. K. Scheffa.

Totalizator płacił 21 K za 10 K.

W czasie biegu czwartego przewróciła się dwukrotnie z jeźdźcem „Ellas“, dobiegła jednak mimo to jako trzecia do mety.

Wyścigi skończyły się o godzinie $6^1/_2$ wieczorem.

MICHAŁ CORDAY.

WSTYD.

Opowiem panu krótką historyjkę, stanowiącą przyczynek do dziejów ludzkiego wstydu.

Podczas podróży służbowej do Hanoi, przedsięwziąłem z kilku przyjaciołmi wycieczkę po rzece Songkot, na pokładzie szalupy parowej, którą mogłem rozporządzać. Było nas sześcioro Europejczyków: młode małżeństwo, niedawno przybyłe do Tonkinu, wdowa po inżynierze, która w tej podróży szukała rozrywki w głębokim bolu swoim, i wreszcie bogaty obieżyświat Anglik, którego zaprosiłem głównie ze względu na jego piękną córkę. Do usługi mieliśmy dwóch Anamitów, kucharza i palacza.

Przez trzy pierwsze dni podróż odbyła się według programu. Oszczędzam panu długiego opowiadania o zwyczajach i obyczajach miejscowych, o ponurych lasach, o rozległych polach ryżowych, o równinach porosłych kępami trzciny bambusowej. Moje młode małżeństwo spoglądało na to wszystko w równie naiwnym, jak wzruszającym nastroju nowożeńców, odbywających podróż poślubną. Na obliczu wdowy uchylała się zlekka zasłona melancholii. Anglik poważnie studyował krajobraz, który nastrajał go do milczenia, a jego przecudna córka w pełnym zachwycie rozkoszowała się chwilą.

W ciepłe noce sypialiśmy na pokładzie, przeważnie na moście okrętowym. Anamici kolejno czuwali nad nami.

Naraz — pewnego ranka, budzimy się, bez walki, bez oporu, jako jeńcy. Korsarze otoczyli — gdy spaliśmy — naszą szalupę. Obaj służący nasi znikli. Wszelki opór byłby daremny. Co mogli poradzić trzej mężczyźni i trzy kobiety wobec bandy ludzi uzbrojonych?

Musieliśmy się zatem na ślepo poddać. Zaprowadzili nas do najbliższej wioski, zamknęli w mrocznej lepiance i zażądali okupu.

Gdy nasze cztery listy, żądające pieniędzy, zostały napisane i zaadresowane do Hanoi, ograbiono nas z odzieży. Zabrano nam wszystko; zostaliśmy najzupełniej obnażeni.

Daremnie błagaliśmy, aby nas nie pozbawiono choćby bielizny, banda rozbójników była głucha na nasze prośby. Dali nam tylko do zrozumienia, że skoro wysoki okup będzie w ich ręku, zwrócą nam, wraz z wolnością, odzienie. Może przebiegłe łotry instynktownie odczuli, że ten prosty środek ostrożności lepiej zapobiegnie naszej ucieczce, niż dzida ustawionego przededrzwiami strażnika.

Niewątpliwie interesują pana uczucia, jakie to niezwykłe położenie w nas obudziło. Spróbuję je określić.

Zrazu ogarnął nas palący wstyd naszego ciała własnego i niepokonana ciekawość ciała cudzego.

Nasze towarzyszki, jakby się umówiły, odwracały się do nas stale plecami. Instynktowna ciekawość, o której wspomniałem, ogarnęła je, oczywiście, także. My, mężczyźni, klęliśmy, kobiety wzdychały. Ale zarówno jednych, jak i drugie, osłaniał tylko... wstyd.

Stopniowo wszakże zaczęliśmy poruszać się swobodniej. Młody małżonek poprosił o swoje binokle i otrzymał je, a to przywróciło mu pewną swobodę ruchów. Anglik gładził nieustannie faworyty. Ja odnalazłem na ziemi źdźbło słomy i żułem je niedbale. Nasze towarzyszki, podobne owym gwiazdom, które z nowych krain zwracają się ku słońcu, ukazały nam nareszcie swoje oblicza.

Ciekawość trwała jeszcze czas jakiś. Wyzwolona z zakłopotania, zaczęła porównywać, snuć płoche myśli, zatrzymywała się tu i owdzie, niby zuchwały wróbel w parku na marmurze nagiego posągu.

Potem zgasła. Po czterech dniach pochłonął nas niepokój o okup. Brak odzienia już nas nie drażnił. Był to powrót do natury, który zresztą, wobec nieznośnego upału, stał się logiczny i był miły. — Oczy nasze i nasze myśli przywykły do nowego widoku towarzyszek. Nagość ich przestała nas interesować, wydała nam się tak mało zajmującą, jak materyały, któremi ją osłania cywilizacya.

Zrozumiałem tych, którzy dopatrują się w stroju kobiety środka podniecającego żądzę. Żądza ta bowiem znikła wraz ze strojem. — W tydzień później żyliśmy w niewinności ludów dzikich.

Nareszcie nadszedł okup.

Zwrócono nam niezwłocznie odzież, a każdy wybrał skwapliwie swoją. Pozwolono nam na na czas ubierania się, przedzielić lepiankę matą.

Pomimo, że przywykliśmy widywać się i chodzić nago, z uczuciem rozkoszy niejako pochwyciliśmy swoje odzienie. Ale wraz z niem otuliliśmy się jednocześnie w ciężką szatę konwencyonalizmu.

Szukałem na ziemi krawatu, który mi był upadł i, nic złego nie mając na myśli. podniosłem matę. Przyjął mnie głośny okrzyk, wybiegający z trzech kobiecych krtani... A wie pan dlaczego? Panie były w gorsetach.

Tłom. z franc. Br. N.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 19 czerwca.

HOTEL KRAKOWSKI: Zofia Tetmajer z Warszawy, Feliks Jeleński z Nowego Sącza, Hipolitowie Belof z Głogowa, Seweryn Lisicki z Pobiednika (Król. Pol.), komis. Władysław Łopuszański ze Lwowa, Jerzy Matejko z Krzesławic, Fryderyk Kallay z Poronina, Maryan Waligórski z Ojcowa, Leonowie Bojarscy z Charsznicy (Król. Pol.), inż. Konstanty Heunel z żoną z Bilczy (Król. Pol.), Jadwiga Kugler z Moczydła (Król. Pol.) dr Tadeusz Zaborowski z rodziną z Łodzi, Anna Pache z Ostrawy, Stanisław Szankowski z Dziewięciołów (Król. Pol.).

Przy **otyłości,** jakoteż **gośćcu** i ich złych skutkach silne lecznicze działanie naturalnej gorzkiej wody

Franciszka Józefa

jak to uznano, nie ma sobie równego. Nadaje się wybornie do leczenia domowego i do dalszego użytku i dlatego chorzy chętnie ją piją i bardzo dobrze znoszą. Na dzień wystarcza wypić przed śniadaniem zagrzanej pełny kieliszek do wina.

W KARLSBADZIE
ordynuje, jak dawniej, 2575 7 0
Dr MICHAŁ SLIWIŃSKI
Mühlbrunnstrasse „König von Preussen“.

TYLKO MASZYNAMI WYRABIANE
TUTKI »KOSMOS«
SĄ HYGIENICZNE
z Fabryki ST. Wołoszyńskiego w Krakowie.

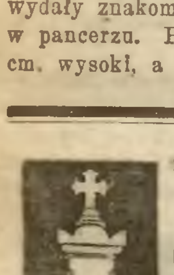
Dr ALBERT SÜSSKIND
b. asystent Uniwersytetu Jagiellońskiego,
ordynuje, jak dawniej, 2734 2 0
w KARLSBADZIE — Drei Lilien
naprzeciwko Mühlbrunn.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń 19 czerwca. Losy: a) procentowe: Austryackie zakładu kred. z obl. pr. z roku 1880 3-prc. 277·— Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3-prc. 268·50. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-prc. 264·75. Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. 241·25. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-prc. 95·—. b) bezproc.: (Basilica) 5 zł. 21·30 Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 503·—. Clary 40 zł. m. k. 175·—. Pożyczka m. Insbruka 20 zł. 110·—. Losy m. Krakowa 20 zł. 108·—. Pożyczka m. Lublany 20 zł. 72·—. Palffy 40 zł. 213·—. Czerw. krzyża austr. T. 10 zł. 51·75. Czerw. krzyża węg. Tow. 5 za 30·40. Losy fund. arcyks. Rudolfa 10 zł. 67·50. Salm 26 zł. m. 254·50. Pożyczka Salcburga 20 zł. 105·—. Tureckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 185·40. Tureckie oblig. prem. kolej. % 185·40. Losy kom. m. Wiednia z 1874 roku 522·—.

Berlin 19 czerwca. Austryackie banknoty 85·15. Spirytus —·—.

Paryż 19 czerwca. Renta 3-prc. 97·27. Mąka 33·40.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. Telefon 759. 234 42 0

OLEJ przeciw kurzowi
który zapobiega unoszeniu się **kurzu** przy zamiataniu
polecają
Reim i Spółka
Kraków, Rynek 37.
Pocztówki 5 kg. brutto wysyła się za 4 K franko. 3446 1 0

Dla letników.
W Skawicy pod Babią Górą jest kilkanaście mieszkań do wynajęcia. Wiadomość u W. Dyrcza w Skawicy, p. Maków. 3794 3 6

Farmacya konc. biuro pośrednictwa. Lwów, Leona Sapiehy 71. Apteka w mieście prowincyonalnem z domem lub bez do sprzedania. Kilku magistrów i aspirantów farmacyi poszukuje umieszczenia. — **Mr. Troskolański.** 3795 3 3

Kasyerka
przyjemnej powierzchowności, znajdzie umieszczenie **w głównym składzie herbaty,** samowarów i wyrobów chińskich w Krakowie, Sukiennice 23. 3825 3 3

Do sprzedania w całości lub częściowo większa realność z budynkami w Tarnowie. Zgłoszenia i bliższa wiadomość: Bałut, Tarnów, ul. Bandrowskiego 8. 3827 4 4

Dom murowany
składający się z 2 pokoi, przedpokoju, kuchni, werandy, komory, piwnicy (studni, ogrodu kwiatowego, warzywnego i sadu), do sprzedania za 6000 K. Zgłoszenia pod **A. B. 110** poste restante **Tenczynek.** 3915 3 4

SALON „ARS“
ul. św. Jana 1, I p.,
otwarty codziennie, nie wyłączając świąt i niedziel, **od g. 10—1 i od 2—5 pop.** Wzbogacany ciągle nowemi dziełami sztuki najznakomitszych artystów. 243 8 0

Rutynowanego koncypienta
poszukuje adwokat Schornstein w Strzyżowie n. W. 3871 2 3

Kamienica narożna, II piętrowa, okna słoneczne, z dwoma balkonami, obok rogatki Warszawskiej, ulica Morgensterna l. 200, do sprzedania. — Wiadomość w miejscu. 3829 3 5

Buchalterkę
i polsko-niemiecką korespondentkę, jak również pomocnika handlowego przyjmie zaraz Firma A. Liebeskind, ul. Floryańska. 3848 3 3

Dwa obrazy szkoły holendersko-niemieckiej z początku XVIII wieku okazyjnie do nabycia. Wiadomość: Mikulski, Kurniki 6, II piętro, między 2—3. 3837 3 3

Potrzeba od 1 września b. r.
2 lub 3 pokoi z kuchnią na I p. w słonecznem położeniu, blisko śródmieścia. **Bruno 21** poste rest. **Kraków.** 3826 3 5

Na lato do wynajęcia w Siedlcu pokój i kuchnia, blisko lasu i rzeki, za 20 koron miesięcznie. Wiadomość u Franciszka Marony w Rudawie. 3861 2 2

Sklep
z trafiką, sprzedażą wódek flaszkowych, piwa, spirytusu do palenia i wiktuałów do sprzedania z wolnej ręki. Wiadomość: ul. św. Tomasza 33, w sklepie. 3863 2 3

Stały lokator
przemysłowiec, poszukuje 3 względnie 4 pokoi, przedpokoju, kuchni, łazienki, jeśli możliwe, elektryczne oświetlenie, blisko plant. Zgłosz. z podaniem czynszu pod „Przemysłowiec“ poste restante **Kraków.** 3866 3 3

Wielki wybór książek na nagrody pilności
dozwolonych przez Radę szkolną, poleca księgarnia i skład nut
S. A. Krzyżanowski.
3956 2 2

STANISŁAW SZYMIK
lakiernik powozów
w Krakowie — ulica Niecała l. 4
poleca świeżo nadeszłe powozy wykonane według najnowszych tegorocznych wzorów, oraz kilka wózków resorowych po niskich cenach. Odnawianie powozów wykonuję starannie po możliwie niskich cenach. 3926 3 3

Przygotowuję
przez wakacye do egzaminów!
1) Wstępnych do gimnazyum lub szkół realnych, 2) wstępnych do klas wyższych szkół średnich, 3) z ukończonych klas szkół wydziałowych, 4) matur, seminaryalnej, 5) poprawczych ze szkół średnich, 6) kwalifikacyi, 7) wydziałowych. Uczę niemieckiego, francuskiego, literatur, historyi polskiej i geografii handlowej. Mogę urządzić lekcye zbiorowe. Wiadomość „356“ poste rest. Kraków. 3941 3 6

Panienki
uczęszczające do szkół średnich przyjmuje na stancyę; wikt zdrowy, opieka troskliwa, na żądanie pomoc w naukach i fortepian. Felicyanek 15, II p. na prawo. 3882 2 5

Interes kawiarniano-restauracyjny
w Krakowie, w śródmieściu, ładnie urządzony, dobrze rozwinięty, jest z powodu stosunków famil. tanio do sprzedania. Wiadomość pod **„Sposobność“** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 3903 2 7

Majątku
ziemskiego poszukuję z kapitałem wkładowym gotówką około 100.000 koron. Pośrednictwo wyłączone. 3885 2 3
Zgłoszenia pod adresem: Jan Niesiołowski, Zakopane, Przecznica 18.

Do sprzedania pianino Schweighofera, fortepian Belohradka, wózek dla chorych, jadalnia barokowa, kanapa z lustrem, dywan perski jedw., garnitur złoc. Ludwik XVI, po zniżonych cenach w składzie mebli Maryi Telesznickiej, ul. św. Jana l. 2, I p., róg Linii A-B. 3870 2 3

Panna
znająca stenografię, pisanie na maszynie, oraz inne czynności biurowe, poszukuje zajęcia. R. S. poste restante **Kraków,** za okaz. kwitu inser. 3894 2 3

Do sprzedania
dom o 7 ubikacyach, nowy, z piecami kaflowemi, przy gościńcu na wsi, w ruchliwem miejscu i przyjemnem. Połowa ceny wystarczy lub do zamiany za dom w mieście, obciążony hypoteką. Wiadomość u Ignacego Jastrzębskiego w Trzebini. 3897 3 4

Inżynier budowy
z obydwoma egz. państw. techniki wiedeńskiej i dwuletnią praktyką kolejową i budowlaną, poszukuje posady lub zajęcia. Zgłoszenia pod **„J. M. 200.“** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inser. 3899 3 3

L. 1937. 3906 3 3

Ogłoszenie.

Zwierzchność gminy w Zakopanem rozpisuje konkurs na posadę **kontrolora kasy gminnej** z płacą roczną 1600 koron i terminem do objęcia posady od 1 lipca b. r.

Podania wnosić można najpóźniej do **25 b. m.**

Kandydaci winni wykazać się:

1) że są obywatelami austryackimi;
2) świadectwem moralności;
3) świadectwem ze złożonego egzaminu z rachunkowości państwowej lub egzaminu kwalifikacyjnego w Wydziale krajowym;
4) świadectwem odbytej przynajmniej jednorocznej praktyki kasowej;
5) i złożyć kaucyę 2000 koron.

Posada będzie nadaną na 1 rok prowizorycznie, poczem może nastąpić stabilizacya.

Kulig
Naczelnik gminy.

Solicytator adwokacki
rutynowany poszukuje posady. **Solicytator** poste restante **Gorlice.** 3907 3 3

Pokoje
dwa frontowe, trzeci maleńki, z osobnemi wejściami, z umeblowaniem, razem lub oddzielnie, na czas dłuższy lub krótszy, dla miejscowych lub przejezdnych od 1 lipca do wynajęcia. Dla małżeństwa może być kuchnia z naczyniem. Wielopole 7, I p., na prawo. 3910 3 3

Do sprzedania
zupełnie nowy garnitur mebli. Oglądać można od $1^1/_2$—$2^1/_2$ po poł. i od 6—7 wiecz. Kapucyńska 3, parter na prawo. 3912 3 3

Pianino
dobrej marki, całkiem nowe, do sprzedania z powodu wyjazdu. Krowoderska 49, I p., na lewo. 3921 3 3

Kupię
dobre, używane **pianino.** — Dokładne zgłoszenia: **J. K.** poste restante **Podgórze.** 3924 3 3

Pokój frontowy
zaraz do wynajęcia na czas dłuższy lub krótszy. Krupnicza 16, II piętro. Tamże obiady tanie i smaczne. 3925 2 5

Handel korzenny z restauracyą i wyszynkiem różnych napojów, z konsensem, kilkanaście lat istniejący, w rynku, z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. Got. pot. 5000 do 6000 K. — Wiadom.: Gajda, Długa 36, II p., Kraków. 3922 3 3

Do wynajęcia
pokój w Poroninie od 1 lipca do 1 września, z utrzymaniem. Student w młodym wieku może być otoczony opieką.
Wiadomość: Kraków, Długa 62, parter na lewo. 3927 2 2

Potrzebna dama
posiadająca 8 do 10.000 K, do prowadzenia rachunków i kasy fabrycznego przedsiębiorstwa. Pensya 1000 K rocznie i 10% czyst. zysku. Wiadomości niewymagane, praca b. mała. — „Okazicielowi 20 kor. ser. 1193 Nr 046605“ poste restante Kraków. 3940 2 8

Masło górskie
stołowe, Chleb wiejski zdrowotny, Kiełbasę górską wieprzową poleca najtaniej
Handel kolonialny 229 15 0
H. Jurkiewicz, Kraków, Szewska 22.

PALARNIA KAWY

poleca częściowo i hurtownie wyborowe gatunki **Kawy palonej** najnowszym i najlepszym sposobem za pomocą „gorącego powietrza“ po cenach najniższych.

M. JAWORNICKI.
25 60 0

Prawnik ukończony
poszukuje posady koncypienta notaryalnego. — Zgłoszenia pod **„Notaryusz 20“** poste rest. **Kraków.** 3946 2 3

Lustro bronzowe
dywan, serwis porcel., portyery sprzedaje się tanio. Studencka 14, I p., na lewo. 3942 3 3

„Perfectum“, Bochnia.
List dopiero teraz wysłany został. — Proszę odebrać. 3932 3 3

Realność pod Kalwaryą
w pięknem i zdrowem położeniu, sześć minut pieszo od stacyi kolejowej, składająca się z domu mieszkalnego (3 pokoje, przedpokój, kuchnia, spiżarnia, piwnica etc.), budynków gospodarskich (stajnia, stodoła, szopa), oraz 6 morgów gruntu, do sprzedania z powodu zmiany stosunków familijnych. Bliższa wiadomość u p. Warzechowej przy ul. Krowoderskiej 42 w Krakowie, od 12 do 4 godziny. 3923 45

DROGUERYA Stanisława Tomaszewskiego
magistra farmacyi
przy ul. Zwierzynieckiej l. 4

poleca Szan. Publiczności w najlepszym gatunku, po bardzo niskich cenach różnego rodzaju grzebienie, szczotki dla Pań i Panów tak do czesania, jakoteż do ubrań i obuwia, szczoteczki do zębów, paznogci, wąsów. Wyroby gumowe, ceratki dla dzieci, termometry, gąbki, pasty do obuwia, do czyszczenia metali. Duży wybór pędzli, emalii i farb do podłóg. 241 1 0

Towarzystwo Stolarzy w Kalwaryi Zebrzydowskiej
zarejestrowane z ograniczoną poręką.

Poleca P. T. Publiczności swój obficie zaopatrzony **Skład mebli i wyrobów tapicerskich** w Krakowie, ul. Wiślna l. 3.

Wyroby krajowe i własne. Meble z drzewa suszonego w suszarniach parowych. Gwarantuje jakość. Urządzenia pensyonatów i zakładów kąpielowych. Dział tapicerski prowadzi znany tapicer p. Alfons Wawrzecki. Główne magazyny w Kalwaryi. — Wyroby Towarzystwa sprzedajemy tylko w własnych magazynach. — Pośredników nie mamy. 7 81 0

Do składu futer K. i R. MOOR, ul. Grodzka l. 32,
nadszedł już zakupiony osobiście na targach w Londynie i Lipsku **wielki transport towarów.** Jako specyalność na tegoroczny sezon polecamy szczególnie **sobole rosyjskie, nurki, tomaki, lisy prawdziwe niebieskie, białe i Alaska, oraz gronostaje, skanki i t. d.** — Żakiety damskie z dobrych perskich baranków wykonujemy na zamówienie w cenie już od trzystu (300) K wzwyż. Zamówienia na wszelkiego rodzaju futra przyjmujemy już teraz i wykonywamy je **znacznie taniej aniżeli w sezonie zimowym.** 285 3 0

Nowo otworzona pracownia jubilersko-złotnicza
pod firmą **Bertold Süsser**
Kraków, ul. Grodzka l. 9.

Wielki wybór brylantów, pierścieni itp. Przyjmuje zamówienia zamiany i przerabia na najnowsze fasony. Ręczy się za solidną i wzorową robotę. Ceny przystępne! 257 6 8

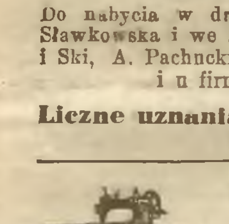
SALON MALARZY POLSKICH
(H. FRISTA)
Floryańska 37, I. piętro.
Sprzedaż oryginaln. obrazów pierwszorzędnych artystów polskich. 2050 21 25
Salon otwarty od 10—12 i od 3—5.

W Zakopanem
w willi „MAZOWSZE" (obok „Warszawianki") tanie pokoje z utrzymaniem. Kuchnia doskonała, własny 3 morgowy park. 3750 5 12

Kroju damskiego
bez poprawek wyuczam tylko za 40 K w 15 lekcyach. Krawiec damski Józef Gałązka, Kraków, Floryańska 16. 3409 9 15

Wózek i powozik
do sprzedania. Pędzichów 18. 3297 7 0

WYRÓB SWOJSKI „SZUM" „SZUM" „SZUM"
Jedynie najskuteczniejszy środek do konserwowania włosów.
Usuwa łupież, parple, wzmacnia porost, zapobiega wypadaniu i siwieniu.
Pakiet 25 halerzy.
Do nabycia w drogueryach: Mr. Linka, ul. Sławkowska i we filii, ul. Lubicz, F. Zoptha i Ski, A. Pachnckiego, Mr. J. Hanaka i Ski. i u firmy Reim & Ska.
Liczne uznania za znakomite działanie. 3867 8 30

Na raty
najnowszej konstrukcyi, ulepszone Singera maszyny do szycia, haftu i do wszelkiego przemysłu, z fabryk światowej sławy, poleca pierwszorzędna, znana z rzetelności firma:

R. PAWŁOWSKI
w Krakowie, Rynek 18,
dostawca wielu Stowarzyszeń zarobk., Związku urzędników państw. i Centrali Zakupu dla oficerów i urzędników.
Cenniki z historyą maszyn darmo i opłatnie.
Uwaga: C. i k. austro-węg. Konsulat stwierdził, że firma Singer Co. wyrabia swoje „oryginalne" maszyny w Wittenberge, pruskiej prowincyi Brandenburg, zaś kierownictwo handlowe posiada w Hamburgu. Jestto więc firma niemiecka, którą „Straż Polska" zaliczyła do bojkotu. 216 10 0

Źródło dochodów dla kobiet.
Wymowne kobiety znajdą natychmiast stałe zajęcie i wysokie dochody przez rozszerzanie nowego artykułu domowego dla kobiet. Reflektantki zechcą podać swój adres pod **„Źródło dochodów"** poste rest. **Podgórze.** 3974

Nawóz
z pod przeszło 40 koni, jest do sprzedania od 1 lipca b. r. — Wiadomość w koszarach trenu w Krakowie przy ulicy Zwierzynieckiej. Tam też odbędzie się rozprawa ofertowa dnia 28-go czerwca b. r. o godzinie 11-tej przed południem. 3986 2 2

Ogłoszenie.
Dyrekcya Kasy Oszczędności miasta Podgórza odda w drodze ofertowej budowę własnego budynku. Budowa rozpocząć się ma natychmiast po zatwierdzeniu oferty przez c. k. Namiestnictwo a ma być ukończoną i oddaną do użytku najpóźniej w dniu 1-ym grudnia 1910 r.

Warunki licytacyjne jakoteż i plany przeglądać można w biurze dyrektora Kasy w godzinach urzędowych.

Oferty wniesione być mogą tylko przez koncesyonowanych budowniczych, przy załączeniu wadyum 5% ceny oferowanej.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 12 lipca b. r., a dyrekcya zastrzega sobie przyjęcie tej oferty, którą uzna za najodpowiedniejszą bez względu na jej wysokość, ewentualnie zastrzega sobie także prawo nieprzyjęcia żadnej oferty.

3953 2 3 **Dyrekcya.**

Na sezon podróżny:
Flaszki podróżne.
Kubki do podróży papierowe, gumowe i metalowe składane
Necessery podróżne.
Rzemyki podróżne.
Poduszki do wydymania satynowe, pluszowe i skórzane.
Wanny i miednice gumowe podróżne do składania.

Na sezon podróżny dla P. T. Artystów i Amatorów sztuk pięknych:
Stalugi polne składane, z siedzeniem, szkicowe, z pasem do założenia przez ramię.
Parasole polne.
Laski składane do przyczepiania jakiegokolwiek parasola.
Kasetki kompletne do malowań olejnych i akwarel. —
Farby olejne i akwarelowe z różnych fabryk.
Palety z drzewa i porcelanowe.
Pendzle we wszyst. gatunkach.
Werniksy i inne środki do mal.
Aparaty do wypalania.
Płótna malarskie na miarę i na bleitramach naciągnięte.
Bloki do szkicowania.
Papiery. Kartony i deszczółki do malowania.
Wyroby z drzewa jaworowego do pomalowania.

Lakiery w różnych kolorach do kapeluszy słomkowych — **polecają**

Na sezon kąpielowy:
Czapki i kapelusze do kąpieli.
Pantofelki do kąpieli, Aparaty.
Rękawiczki i gąbki do nacierania ciała.
Wyskok ze szpilek sosnowych.
Pastylki boraksowe perfumowe Dra Sedlitzky'ego do mycia codziennego i kąpieli.
Kule żelazne, sól, siarka do kąpieli.

Rynek 37, Kraków, Linia A-B. Reim i Spółka, Rynek 37, Kraków, Linia A-B.
Szczotki, Grzebienie, Lustra i różne inne przybory toaletowe. — Plasterki na nagniotki. — Szczoteczki do zębów „Ideal".
Perfumy, Mydła, Pudry, Wodę kolońską, Przybory do golenia. Środki kosmetyczne. Środki do czyszczenia i konserwowania zębów.
Przybory do turystyki, krzesła polne składane. Płaszcze gumowe. Środki do czyszczenia plam. 3445 1 0

Pierwszy krajowy, hurtowny i częściowy skład gramofonów Józefa Wekslera.
Lwów Sykstuska 2. Tel. 2033 II.
Odznaczony na wystawie jubileuszowej najwyższem odznaczeniem GRAND PRIX.
Kraków Grodzka 71. (obok Wawelu).

Jeneralne zastępstwo Akc. Tow. Gramofonów z marką „Piszący Aniołek". Poleca swoje stanowczo bez szmeru grające gramofony uznano przez pierwszorzędnych znawców za najlepsze i najtrwalsze. Korzystna wymiana płyt. Części składowe i warsztaty reperacyjne na miejscu. 186 24 0

Gramofon koncertowy z 10 płytami 60 koron.
Cenniki darmo i opłatnie. Przeróbka lub zamiana Pathéfonów na Gramofony, oraz wielki wybór Pathéfonów i płyt.

C. SZCZURKOWSKI
KRAKÓW, GRODZKA 2.
poleca w wielkim wyborze
Gry i zabawki ogrodowe — Piłki nożne (Fottbal) — Piłki gumowe — Rakiety — Krokiety.
NOWOŚCI: Diabollo — Disbollo — Alla.
Ceny niskie. Towar doborowy.
237 25 0

Para koni
7-letnich, 16-tej miary, wraz z uprzężą i powozem półkrytym, jest zaraz do sprzedania. Wiadomość w Drogueryi Z. Komorowskiego, ul. Floryańska 33. 3878 3 3

Pożyczki
jako kredyt osobisty załatwia za kondyktem i bez kondyktu dla P. T. urzędników, oficerów, w ogólności, profesorów, wielebnego duchowieństwa, emerytów, nauczycieli, notaryuszy, lekarzy, adwokatów i aptekarzy. Wyjaśnień w sprawie ubezpieczenia na życie udziela **Reprezentacya Beamten-Vereinu** we Lwowie, Kopernika 28. 3083 8 15

Zakład leczniczy Priessnitzhal in Mödling bei Wien
założony w r. 1850, urządzony z nowoczesnym komfortem w najpiękniejszem położeniu **Wiener Wald,** tylko ½ godz. koleją od Wiednia oddalony, nastręcza dla wszelkich chorób wewnętrznych, nerwowych, dla potrzebujących wytchnienia i osłabionych najlepsze pielęgnowania i znakomite wyniki. **Sposoby leczenia:** leczenie zimną wodą, elektryczne, kąpiele powietrzne i słoneczne, odżywiania, wziewania wedle Dra Bullinga, psychoterapia, kąpiele tlenowe, miesienia, leczenia za pomocą radium. Prospekta darmo.
Naczelny lekarz: *Dr. Józef Weiss.*
3857 3 20

Wdowiec
rękodzielnik, zarządzający pracownią, na stałej posadzie, z uposażeniem 2.000 K rocznie, z bezpłatnem mieszkaniem, opałem, światłem, ożeni się ze starszą osobą 40—55 lat, posiadającą kapitalik, wszechstronne wykształcenie w zawodzie kobiecym (krawieczyzna, modniarstwo), lub posiadającą wyrobiony interes w Krakowie. — Zgłoszenia pod **K. K. 19.** przyjmuje Admin. „N. Reformy". 3868 3 8

PATENTY
wyjednywa we wszystkich państwach 31 49 0
inżynier **S. DZBAŃSKI**
przez c. k. Rząd mianowany i zaprzysiężony rzecznik patentowy.
Wiedeń, VII., Lindengasse 2. (Telefon 5662).

Hygieniczne wózki dziecięce
poleca
Pierwsza kraj. fabryka wózków dziecięcych
R. Lipschütz, Kraków, Sławkowska 14.
Uskutecznianie wszelkich reperacyi. 1283 23 0

Kupujmy tylko wyroby krajowe!

Wyroby lniane Tkalni mechan. „Krosno" w Krośnie
jakoto: 132 23 0

Płótna domowe ½ bielone z ręcznej przędzy, krośniaki, płótna apretowane na bieliznę różnej cienkości, bielone i apretowane na prześcieradła w jednej szerokości, szare cienkie i grube, krawieckie, drelichy szare, mundurowe i liberyjne, dreliszki na ubrania, ręczniki metrowe i pasowane, ścierki, chusteczki, fartuszki i portyery lniane, obrusy metrowe i t. p.

Do nabycia we wszystkich większych handlach.
Tkalnia podejmuje się wszelkich dostaw w zakres tkactwa wchodzących.

W Poroninie
otworzyłem hotel wraz z restauracyą; pokoje słoneczne z całem utrzymaniem od 5 K lub bez utrzymania od K 1·40 i wzwyż. 3709 10 10
Piotr Kupiec dawniej Malacina.

Pensyonat
bardzo dobrze prosperujący, zaraz do odstąpienia. Wiad.: Krakowskie Biuro ogłoszeń, Karmelicka 15. 3730 6 12

Poszukuję wspólnika
z małym kapitalikiem do fabryki chemicznej. Zwierzyniec, ul. A. Mickiewicza 21, II piętro. Inżynier P. W domu od 3—5. 3724 6 6

Automobile
do wynajęcia na dalsze wycieczki. Karmelicka 37, I. Choiński. 3779 3 3

Do sprzedania zaraz
bardzo rentowne, nie ryzykowne i wyrobione przedsiębiorstwo, przynoszące rocznie 6000 K do 8000 K zysku. Wiedza fachowa nie potrzebna. Wiadomość w kancelaryi **Dra Franciszka Mussila, adwokata w Krakowie,** ul. Karmelicka l. 15, I p. 3780 3 3

Katalog
utworów dramatycznych jedno i więcej aktowych dla teatrów amatorskich, wysyła za darmo **Księgarnia Polska we Lwowie.** 118 18 52

Panna
pisząca biegle na maszynie po polsku i niemiecku, poszukuje zajęcia biurowego. Zgłoszenia **„Irena"** poste restante **Bochnia,** za okazaniem kwitu inseratowego. 3437 3 3

Interes masarski
prowadzony w odpowiednim lokalu ze sklepem przez lat 33 z dobrem powodzeniem, jest do wydzierżawienia z wszelkiemi przyrządami z powodu słabości właściciela. Wiadomości udzieli Leon Nagawiecki w Dębicy. 2849 2 3

Mieszkanie
składające się z 4 pokoi, nyży, kuchni i przedpokoju na II piętrze w Podgorzu, przy ul. Mickiewicza l. 24, do wynajęcia od 1 lipca 1909. Wiadomość tamże u stróżki. 3791 4 4

L. 1452. 3987 1 3

Ogłoszenie.
Gmina miasta Leżajska zamierza przystąpić do budowy rzeźni miejskiej i chce powierzyć wykonanie robót budowlanych i maszynowych w drodze licytacyi ofertowej.

Plany oraz wykazy robót i warunki dla przedsiębiorców można przeglądać w kancelaryi miejskiej w godzinach urzędowych począwszy od dnia 17 b. m.

Termin wnoszenia ofert kończy się w dniu **30 czerwca b. r.** o godzinie 11-ej przed południem.

Wadyum na roboty budowlane wynosi 1500 K, na maszynowe 1000 K, które do oferty dołączyć należy.

Rozstrzygnięcie ofert nastąpi najpóźniej w dniu 10 lipca b. r.

Burmistrz:
Nowiński.

MASŁO
deserowe potaniało.
Hala świeżych jaj dostarcza codziennie najświeższego masła deserowego ze znanych mleczarń krajowych **po cenach najniższych.** Dla większych odbiorców przyznajemy rabat.
3890 3 3 **Hala świeżych jaj.**

Młodszy pomocnik drogueryjny
znajdzie zaraz posadę w drogueryi w Oświęcimie. 3770 3 3

Dom z ogrodem
polem około 2½ morga, między Krynicą a Wysową położonym, sprzeda Mühlradowa, Tarnobrzeg. 3738 3 3

Czereśnie,
wiśnie słodkie, wprost z drzewa, 5 kg. za 2½ korony — wysyła **J. Müller,** właściciel winnic w **Kiskunhalas,** Węgry. 3839 6 10

Oryginalne amerykańskie urządzenia biurowe
3124 10 10
w wielkim wyborze po nizkich cenach, także na spłaty miesięczne poleca
Skład amer. urządzeń biurowych, Kraków, Pałac Spiski.

Jeszcze o 5-ej wieczorem
dnia 21 czerwca sprzedawane będą
w Publicznej Hali Licytacyjnej
Rynek 16
urządzenie i naczynie kuchenne od 3-ej części szacunku oraz garderoba, obuwie, meble i roboty damskie zaczęte od połowy ceny. 3990
Zarząd hali.

Zakład pogrzebowy JANA WOLNEGO
odznaczony najwyższemi nagrodami
przy ul. św. Tomasza l. 4, tuż przy placu Szczepańskim, Filia: ulica Kopernika l. 6. — Telefon Nr 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 12 143 0

Wszystkie gatunki Atramentów
Iskra
Pasta do obuwia

3817 2 40

Pierwszorzędny pensyonat

Kraków, Wolska 6. — Kuchnia doskonała. 3813 6 10

W Mszanie Dolnej

do wynajęcia na sezon letni 2 pokoje z kuchnią (dwa wejścia), w pięknym ogrodzie; również pokój kawalerski oddzielnie. — Zgłoszenia **W. J.** poste rest. **Mszana Dolna.** 6991 1 3

Poszukuję

zaraz lub też później, dzierżawy albo posady administratora większego majątku. — Kaucya na żądanie. — Zgłoszenia pod **„M. O. Nr. 4."** poste restante **Poznań** (Posen). 4001 1 2

Katalog

książek polskich z dziedziny **gospodarstwa wiejskiego,** wysyła za darmo **Księgarnia Polska we Lwowie.** 120 18 52

Dra Czopa Zygmunta

w Jaworzu (Śląsk austr.), stale od lat 15 ord.

Zakład hydropatyczny

w b. r. zupełnie odnowiony. Kąpiele gazowo-węglowe, solankowe i t. p., elektryzacya, masaże, dyetetyka, klimatyka, leczenie ściśle indywidualne. Słynny, rozległy park. Wyjaśnienia na żądanie. 283 4 7

HEJ! DO ZAWOI!

Śniegi już zginęły,
Przyleciały ptaki;
O świeżem powietrzu
Myśli jaki — taki.
Nie wiesz gdzie wyjechać?
Dam ci na to radę —
I każdemu powiem:
„Do **Zawoi** jadę"!
Bo ja chcę powietrza
I spokoju użyć!
W Zakopanem kurze —
Modzie musisz służyć!
Tu chodzą w szlafrokach
Mężczyźni, kobiety!
Nigdzie prócz w **Zawoi**
Nie ma tej zalety!
Masz tu Babią Górę
Z trzema wierzchołkami —
Hale — oka — gronie
Z wielu potokami.
Chodzą tu turyści
Licznie jak w jarmarku
Zwiedzać Babią Górę —
Nikt nie złamał karku!
Gdy się drapać nie chcesz,
Idziesz w las na grzyby,
Kąpiesz się w potoku
I podziwiasz ryby!
Gdy tu zachorujesz,
Nie rób se nic z tego!
Mamy tu w **Zawoi**
Doktora dobrego.
Ten ma i aptekę
A w niej wszystkie leki;
On wyleczy nawet
Wszelakie kaleki!
Droga dawniej kiepska
Dziś już dobrą będzie!
Jest w połowie nowa,
Dalej robią wszędzie.
Chociaż do kolei
Jest kawałek duży.
Brüll omnibusami
Swemi codzień służy.
Mieszkania dostatek
Masz tu miły bracie:
U **Brülla,** Fischera
Lub w góralskiej chacie.
Taniej tu niż wszędzie,
Dostaniesz wszystkiego:
Mięsa, mleka, masła,
Pieczywa smacznego.
Gdy ci co zabraknie —
Są u nas jarmarki.
Kupisz tam na suknię,
Konia, kozę, garnki.
Kto jest kawalerem,
Kuchni nie prowadzi —
Czy trefny, koszerny —
Brüll temu zaradzi!
Trzyma dwie kucharki:
Trefną i koszerną;
Każda dla swojego
Wyznania jest wierną.
Gdy zechcesz zabawy,
Tańców z panienkami,
Znajdziesz to u **Brülla**
Z dwiema muzykami!
Jednak miły gościu,
Nie rób nam tej wzgardy,
Nie przywoź ze sobą
Herbaty, musztardy —
Kawy, mąki, kaszy,
Żadnych takich rzeczy!
W **Zawoi** dostaniesz,
Nikt to nie zaprzeczy!
Nie płacisz tu taksy,
Ani na kapele.
Gdy kupiec zarobi
Nie utracisz wiele!
Lepszego letniska
Nie znajdziesz na świecie!
Masz wodę, powietrze,
Góry, lasy przecie!
Prócz mieszkania, wiktu —
Nic nie płacisz więcej!
Dlatego **Zawoję**
Radzę najgoręcej!
Kto chce mieć wytchnienie
I spokój prawdziwie —
Niech pisze do **Brülla!**
Poradzi uczciwie! 3085 10 12

Restauracya pierwszorzędna w Starym Teatrze w Krakowie

narożnik ul. Szczepańskiej i Jagiellońskiej

wydaje smaczne i zdrowe obiady, w cenie od 2 K wzwyż, jak również à la carte na porcye i pół porcye. Ceny zastosowane do wymagań gości, są one jednak dla każdego przystępne. 5 gabinetów, wspaniale urządzonych, do dyspozycyi gości.

Przyjmuje się zamówienia na wszelkie bankiety, uczty, wesela i t. p. zebrania towarzyskie, po cenach możliwie niskich. Zamówienia przyjmuje się od 10 osób aż do tysiąca, a nawet dwóch tysięcy, gdyż na miejscu są odpowiednie sale. — Piwnica zaopatrzona we wszelkie doborowe wina krajowe i zagraniczne.

Polecając się łaskawemu zaufaniu, pozostaję z poważaniem

A. MORAWIECKI
Restauracya
w Starym Teatrze w Krakowie.

3463 7 7

Zamówienia na znakomite

Wina Szampańskie

firmy

de Lizeuil et Cie w Epernay (Francya)

w gatunkach: Carte d'Or ½ Sec, Carte Blanche Sec, Cuvée Réservée »Dry«, Cuvée Réservée »Brut« Grand vin, przyjmuje zastępstwo na Galicyę zachodnią

Dom handlowy J. Wentzl w Krakowie, Rynek 19

oraz

GENERALNA AGENCYA DLA AUSTRO-WĘGIER
w Krakowie, ul. Siemiradzkiego 6. 3159 7 0

MARXA emalia i glazura do podłóg

1627 13 0

znakomite osobliwości, prędko schnące, któremi zapuszczania podłogi może dokonać każdy.

Skład fabryki lakierów Ludwika Marxa ma w Krakowie: **Fr. Lenert, Reim i Ska, R. Drobner.**

Szczawnica

Zakład zdrojowo-kąpielowy

Pierwszorzędna górska stacya klimatyczna.

Znane ze skuteczności zdroje **Józefiny i Magdaleny** w chorobach piersiowych, zadawnionym nieżycie **płuc,** oskrzeli, krtani i w astmie, w cierpieniach żołądka, kiszek i pęcherza, w krwawieniu, niedokrewności itd. W górnym zakładzie **inhalatoryum** balsamiczno-igliwiowe i solankowe, **hydropatya i łazienki** z centralnem ogrzewaniem.

Sezon od 20 maja do 20 września. 2727 5 5

Dojazd powozowy od stacyi kolejowej Nowy Targ i Stary Sącz.

Bliższych wyjaśnień udziela dzierżawca zakładu

F. Wiśniewski.

Jan Ihnatowicz

w Krakowie Sukiennice 20.

Poleca 1238 19 0

Prawdziwe Mleko ogórkowe 1 kor.
Prawdziwy Krem ogórkowy 1 kor.
Prawdziwy Puder ogórkowy 1 kor.
Prawdziwe Mydło ogórkowe 1 kor.

Odznaczone srebrnym medalem c. k. Ministerstwa handlu

Do wydelikacenia i upiększenia twarzy. Znakomite, prawdziwe, naturalne. Oprócz sklepów własnych wszędzie do nabycia. Żądać wyraźnie tylko wyrobu

JANA IHNATOWICZA.

Ważne dla Pp. Kupców!

Lokal

na handel win i delikatesów w środku miasta do wydzierżawienia lub sprzedaży. Zgłoszenia listowne pod **L. W. 50.** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 2736 8 8

Pierwszorzędne dekoracye i urządzenia. Odznaczony medalem i krzyżem.

Zakład pogrzebowy Józefy Horakowej

Kraków, ul. Mikołajska 14, filia ul. Zwierzyniecka 32. — Telefon Nr. 248.

pod kierownictwem **Antoniego Horaka** em. ck. oficyała policyi.

Największe składy trumien metalowych, dębowych, wieńców etc., przeprowadza przewóz zwłok, ekshumacye itp. — **Ceny umiarkowane.**

168 36 0

Zakład kupna i sprzedaży

Maryi Telesznickiej w Krakowie, róg linii A-B, ul. św. Jana 2, I p.

poleca 1384 18 0

Meble stylowe, nowe i antyczne.

Szanowną P. T. Publiczność

mam zaszczyt **zawiadomić,** że już **otwarte zostały**

Łazienki na Wiśle

damskie i męskie, powyżej mostu kolejowego — i polecam się łaskawej pamięci.

3737 5 6 Z poważaniem **J. Wójcicka.**

2981 9 9

ŻEGIESTÓW

Najsilniejsze szczawy ziemno-żelaziste.

Zaprowadzono kanalizacyę, wodociągi i oświetlenie elektryczne. Kąpiele mineralne, najobfitsze w kwas węglowy, borowinowe, hydropatyczne, słoneczne i rzeczne w Popradzie. Okolica cudowna. Trzy sezony. W pierwszym i trzecim sezonie cena mieszkań i kąpieli o 30% niższa. Polowanie oraz rybołowstwo!

Lekarz Dr T. Piotrowski.

Stacya kolejowa, telegraf i poczta na miejscu. 3253 12 20

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineral. sztucz. i specyalnych leczniczych

pod firmą

K. RZĄCA i CHMURSKI w KRAKOWIE

przy ul. św. Gertrudy pod Nr. 4

wyrabia pod kontrolą komisyi Przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecone przez toż Tow

wody mineralne sztuczne

odpowiadające składem chemicznym wodom: BILIŃSKIEJ, GESSHÜBLERSKIEJ, SELTERSKIEJ, VICHY, MARYENBADZKIEJ, HOMBURG, KISSINGEN, tudzież

specyalne lecznicze 36 47 0

jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną, oraz **wody lecznicze normalne** z przepisu **Prof. Jaworskiego.**

Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franco.

Oficyalna garage Galic. Klubu automob.

Wyłączne zastępstwa austr.: Daimler, Mercedes, Gregoire.

GALIC. AUTO GARAGE

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Pierwszy fachowy warsztat reparacyjny.

Wozy osobowe, ciężarowe, omnibusy, łodzie motor., części zapasowe, pneumatyki motory.

Biuro: ul. Retoryka l. 5. — Telefon Nr 107. — Telegram „AUTO".
Warsztat: ul. Smoleńska l. 31. 2980 12 0

Starej dachówki

karpiówki, w dobrym stanie, formatu 36×17½ cm. poszukuje kierownictwo odnowienia Wawelu.

Oferenci proszeni są o zgłaszanie się do biura kierownictwa na Wawelu. 3789 5 6

KRYNICA

c. k. Zakład zdrojowy w Galicyi.

W Karpatach 600 m. n. p. m. Klimat podalpejski, las szpilkowy, wysokopienny.

Środki lecznicze: Zdroje: „Zdrój główny", „Słotwinka", „Józefa" i „Karola". Silne szczawy, wapienno magnezyowo-żelaziste. — Kąpiele mineralne, bardzo obfite w kwas węglowy wolny. — Kąpiele borowinowe. — Kąpiele gazowe z czystego kwasu węglowego. Kąpiele rzeczne, elektryczne, słoneczne. — Leczenie radiogenowe. — Zakład hydropatyczny. — Wody mineralne, miejscowe i zagraniczne.

Sezon kąpielowy od 15 maja do października.

W maju i czerwcu są ceny kąpieli i mieszkań w domach skarbowych o 15%, zaś w miesiącu wrześniu o 25% niższe.

Prospekty wysyła się bezpłatnie.

2334 8 8 *C. k. Zarząd zdrojowy.*

Założony w r. 1872

Zakład artystyczno-kamieniarski BRACI TREMBECKICH

Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462

podejmuje się wykonania grobowców i pomników, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 81 124 300

Para kuców srokatych

do sprzedania. Wiadomość: Dwór Jankówka, poczta Wieliczka. 3981 1 3

Do fabryki

wyrobów cukierniczych **Józefa Siermontowskiego w Krakowie,** potrzebna **panienka** inteligentna jako ekspedyentka. — Warunki: ukończenie VI klas, znajomość języka niemieckiego i mieszkanie stałe przy rodzicach. 3945 2 3

Wózek

i faeton używane oraz nowy wózek resorow, półkryty do sprzedania. Stefan Mudry, Franciszkańska 4. 3947 2 6

Szkoła buchalteryi

STANISŁAWA BURNATOWICZA

Kw. c. k. Urzędnika rachunkowego państw., sądowego i związk. lustratora Stowarzyszeń zarobkow. i gospod., byłego dyrektora takiego stowarzyszenia

przygotowuje do egzaminów z rachunkowości państwowej i buchalteryi kupieckiej pojedyn. i podw. pod bardzo przystępnymi warunkami. Za skuteczny wynik nauki ręczy się.

Zgłoszenia w **Biurze buchalteryjnem** przy ulicy **Floryańskiej L. 55.** od 9 do 1 i od 3 do 7. **Naukę można rozpocząć każdego czasu.** — Biuro i szkoła pisania na maszynach i biuro buchalteryjne. 1977 31 0

Ogłoszenie dobrowolnej licytacyi.

Na żądanie Pp. Salomona Izaaka 2 im. Laxa i Hermana Leiba 2 im. Laxa i wskutek polecenia c. k. Sądu powiatowego w Nowym Sączu z dnia 27 maja 1909 l. Lcz. Nc. VII. 135/9, odbędzie się w biurze c. k. Notaryusza Aleksandra Paczoskiego w Nowym Sączu (Rynek 26) **w dniu 14 lipca 1909, o godzinie 9-ej rano,** dobrowolna sprzedaż realności pod Nr 373, 374, 375, 378, 398 i 567 w Nowym Sączu położonych whl. 707, 708, 710, 718, 849 i 19 księgi grunt. gminy kat. Nowy Sącz objętych, stanowiących wspólną po połowie własność Pp. Salomona Izaaka 2im. Laxa i Hermana Leiba 2im. Laxa. Przedmiot dobrowolnej licytacyi stanowią:

1) Realność pod Lkons. 374 whl. 707 w Nowym Sączu składająca się z parcel bud. lk. 605, 794 i gruntowych lk. 1737, 1753, 1758, 1759, 2110, 1736/2 w obszarze jednego ha. 6 a. 89 m. wraz z domem murowanym jednopiętrowym, osobnym młynem walcowym amerykańskim jednopiętrowym, z poddaszem, wraz z całem urządzeniem mechanicznem do mlewa i budynkami gospodarczemi.

2) Realność pod Lkons. 373 i 398 whl. 708 w Nowym Sączu, składająca się z parceli grt. lk. 1756, w obszarze 12 a. 84 m., ze względu na swe położenie plac pod budowę stanowić mogąca. Obie powyższe realności tylko łącznie sprzedane być mogą.

3) Realność pod Lkons. 375 i 567 whl. 710 w Nowym Sączu składająca się z parcel bud. lk. 593/1, 593/2 i gruntowych lk. 1762/1 i 1763 w obszarze 54 a. 34 m. wraz z domem mieszkalnym drewnianym o ośmiu ubikacyach.

4) Realność whl. 849 ks. grunt. gm. Nowy Sącz objęta, składająca się z parceli bud. lk. 593/3 i gruntowej lk. 1762/2 w obszarze 2 a. 55 m., wraz ze stodołą drewnianą. Realności pod 3, 4, jako jedną całość stanowiące, tylko łącznie sprzedane być mogą.

5) Realność pod Lkons. 378 whl. 718 w Nowym Sączu składająca się z parcel lk. 590 budowlanej i gruntowych lk. 1733/1, 1733/2, 1773/12, 1731/2, 1732/3, 1734 i 1735 w obszarze 24 a. 90 m., wraz z młynem walcowym amerykańskim trzechpiętrowym z poddaszem, wraz z całem urządzeniem mechnicznem do mlewa.

6) Realność whl. 19 gm. Nowy Sącz, składająca się z parceli gruntowej lk. 764/1, zwanej „Wułka", w obszarze 47 a. 12 m. Sprzedaż odbędzie się tylko na jednym terminie. Cena szacunkowa i wywołania realności pod 1) 2) wymienionych wynosi 36.500 K, realności pod 3) 4) wymienionych 9000 K, a realności pod 5) wynosi 30.000 K, a realności pod 6) wymienionej 3500 K. Najniższa cena kupna wynosi 2/3 części ceny szacunkowej a poniżej tej ceny kupna realności powyższe sprzedane być nie mogą.

Wadyum wynosi 1/10 część ceny szacunkowej każdej z realności zlicytować się mających.

Uzyskana cena kupna złożoną ma być w c. k. Sądzie w sposób warunkami licytacyjnemi określony. Realności powyższe mogą być każdego czasu na miejscu obejrzane, a warunki licytacyjne, wyciągi hipoteczne i inne dokumenty są każdej chwili w biurze c. k. Notaryusza Aleksandra Paczoskiego w Nowym Sączu do przeglądu lub wzięcia w odpisie.

Nowy Sącz, dnia 16 czerwca 1909.

Wojciech Gliński, dekretem c. k. Sądu krajowego w Krakowie z dnia 22 marca roku 1909. **L. Prez,** 1231/13/2/9 ustanowiony zastępca c. k. Notaryusza Aleksandra Paczoskiego w Nowym Sączu jako komisarz sądowy. 2952

Z drukarni Literackiej w Krakowie. ul. Jagiellońska 10.

Rządca Drukarni L. K. Górski.